

6

A close-up photograph of a person's hand pointing out of an airplane window. The hand is wearing a dark watch and a ring. The background shows a blurred cityscape or landscape seen from an elevated perspective. The image is overlaid with a semi-transparent green band containing white text.

mobilititeit en vervoer

MOBILITEIT EN VERVOER

In een steeds snellere wereld wordt mobiliteit als vanzelfsprekend beschouwd. Mobiliteit is een persoonlijk recht, ongeacht leeftijd, geslacht of economische situatie. Dat recht wordt wettelijk ondersteund door het decreet Basismobiliteit, dat iedere Vlaming recht geeft op een minimum aan openbaar vervoer om te kunnen deelnemen aan het dagelijkse leven.

In dit deel bekijken we een aantal diensten die de toegankelijkheid van het openbaar vervoer, dat altijd verplaatsingen van halte tot halte omvat, moeten garanderen. We overlopen specifieke kortingen voor ouderen bij de NMBS⁽²⁾, De Lijn⁽³⁾ en de MIVB⁽⁴⁾.

Ondanks de inspanningen om het van-halte-tot-halte-vervoer beter toegankelijk te maken, hebben een aantal mensen behoefte aan verplaatsingen van deur tot deur. Voor dat van-deur-tot-deur-vervoer besteden we aandacht aan onder meer Minder Mobielen Centrales, Diensten Aangepast Vervoer, ziekenvervoer, taxi's en de minibus.

Als laatste in het rijtje komt zelfstandig autorijden aan bod.

1. Openbaar vervoer van halte tot halte

Om het openbaar vervoer voor een zo groot mogelijke doelgroep toegankelijk te maken, zijn tal van diensten en tariefvoordelen opgezet.

1.1 Algemene diensten en voordelen

1.1.1 Kortingskaart verhoogde tegemoetkoming

Alle personen die in de verplichte ziekteverzekering recht hebben op de verhoogde tegemoetkoming (vroeger WIGW, zie Hoofdstuk 8 - Zorg, 2.1.2) hebben recht op deze verminderingskaart. Zowel de NMBS, de MIVB als

⁽²⁾ Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen

⁽³⁾ De Vlaamse Vervoermaatschappij

⁽⁴⁾ Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel, de Brusselse vervoermaatschappij

De Lijn voorzien in een verminderingskaart voor deze groep, maar de tariefvoordelen zijn verschillend.

De tariefverminderingen zijn afhankelijk van het soort openbaar vervoer dat u gebruikt.

- **NMBS:** 50% korting op de prijs van elk biljet in tweede klasse op het Belgische spoorwegennet.
- **De Lijn:** houders van een geldige kaart verhoogde tegemoetkoming kunnen reizen met een 'Lijnkaart %' of een *Omnipas* van twaalf maanden kopen tegen een voordelig tarief.
- **MIVB:** er zijn maand- en jaarabbonementen tegen een voordelig tarief voor het MIVB-netwerk en voor gecombineerde trajecten MIVB-De Lijn.
 - Woont u in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, dan kunt u deze abonnementen verkrijgen in de BOOTIK-verkooppunten in de belangrijkste metrostations.
 - Als u niet in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gedomicilieerd bent en over een geldige kaart verhoogde tegemoetkoming beschikt, kunt u een abonnement verhoogde tegemoetkoming op het MIVB-netwerk kopen in de BOOTIK-verkooppunten in de belangrijkste metrostations. Het gecombineerde abonnement MIVB-De Lijn kunt u alleen bij De Lijn kopen.

1.1.2 Nationale verminderingskaart op het gemeenschappelijk vervoer

Blinden en slechtzienenden die door een oogandoening een blijvende ongeschiktheid hebben van minstens 90%, kunnen een nationale verminderingskaart op het gemeenschappelijk vervoer aanvragen.

Die kaart geeft recht op:

- gratis openbaar vervoer per bus, metro, tram en trein (2de klasse) in België. Ook uw begeleidingshond reist gratis mee. Voor de eventuele begeleider kunnen de voordelen van de nationale verminderingskaart gecombineerd worden met de kaart *Kosteloze Begeleider*.
- toepassing van het laagste tarief bij SN Brussels Airlines. Dit voordeel geldt alleen als de houder van de kaart vergezeld is van een begeleider. Beide personen genieten dan het voordeeltarief.

Om de kaart aan te vragen moet u eerst een speciaal formulier halen bij het gemeentebestuur. Stuur het ingevulde formulier samen met de gevraagde medische attesten naar de **Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, Directie-generaal Personen met een handicap, Dienst Attesten**.

De kaart mag gecombineerd worden met de kaart *Kosteloze begeleider*.

1.1.3 De kaart *Kosteloze begeleider*

De kaart *Kosteloze begeleider* maakt het mogelijk samen met een andere persoon te reizen met één enkel vervoerbewijs. De persoon met een kaart *Kosteloze begeleider* koopt een vervoerbewijs aan tegen normaal tarief. Zijn begeleider reist gratis, in dezelfde klasse en op hetzelfde traject.

De kaart *Kosteloze begeleider* is bedoeld voor personen die niet alleen kunnen reizen en voldoen aan één van de volgende voorwaarden:

- een vermindering van zelfredzaamheid met ten minste 12 punten volgens de handleiding voor de evaluatie van de graad van zelfredzaamheid;
- een integratietegemoetkoming van categorie 3 of hoger;
- een blijvende invaliditeit of een arbeidsongeschiktheid van minstens 80%;
- een blijvende invaliditeit die rechtstreeks toe te schrijven is aan de onderste ledematen en die ten minste 50% bedraagt;
- een volledige verlamming of amputatie van de bovenste ledematen.

De kaart is geldig op het volledige net van de NMBS, De Lijn (Vlaanderen) en TEC⁽⁵⁾ (Wallonië). Bovendien kunt u een beroep doen op de speciale diensten van de Minibus bij de MIVB (Brussel).

De kaart kan samen met de nationale verminderingskaart op het gemeenschappelijk vervoer gebruikt worden.

U kunt de kaart *Kosteloze begeleider* aanvragen in elk NMBS-station. Bij de aanvraag voegt u een attest waaruit de graad van uw handicap blijkt, samen met een kopie van uw identiteitskaart. Beschikt u niet over een dergelijk attest, dan kunt u een gratis medisch onderzoek aanvragen door een brief te sturen naar de **Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, Dienst Attesten**.

⁽⁵⁾ Transport En Commun, de Waalse vervoermaatschappij

informatie

- Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, Directie Reizigers
- De Lijn, Dienst Abonnementen
(zie Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn)

1.2 Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (NMBS)

De NMBS biedt een waaier van producten en diensten aan voor mobiele en minder mobiele ouderen, zodat iedereen de mogelijkheid krijgt om per trein te reizen.

1.2.1 Voordelen en kortingen voor ouderen

1.2.1.1 Seniorenbiljet

Personen vanaf 65 jaar kunnen met het Seniorenbiljet tegen een heel gunstig tarief een heen- en terugreis in tweede klasse afleggen tussen twee Belgische stations naar keuze. De heen- en terugrit moet wel op dezelfde dag plaatsvinden.

Met het Seniorenbiljet kunt u reizen van maandag tot en met vrijdag vanaf 9.01 uur. Als u vroeger wil vertrekken, koopt u in uw vertrekstation een gewoon vervoerbewijs tot het eerste station op de reisweg dat u na 9 uur bereikt. Op zaterdagen, zondagen en wettelijke feestdagen mag u ook voor 9 uur vertrekken. Als u met het Seniorenbiljet van/naar Brussel-Nationaal-Luchthaven reist, wordt de prijs van het biljet automatisch verhoogd met de diablo-toeslag.

Het Seniorenbiljet is in bepaalde periodes niet geldig. U kunt de geldigheidsperiodes opvragen bij het loket in het station of opzoeken op de NMBS-website (www.nmbs.be).

In geval van een korte rit gaat u best na of het Seniorenbiljet het voordeligste tarief is.

1.2.1.2 Reductiekaart om vaderlandslievende redenen

De houders van een statuut van nationale erkenning en hun rechthebbenden kunnen gratis reizen in 1ste en 2de klasse op vertoon van hun kaart om vaderlandslievende redenen. De kaart is geldig op het Belgische Spoorwegnet (uitgezonderd grenspunten) van de NMBS en op de netten van De Lijn, TEC en MIVB. U moet hiervoor eerst een attest aanvragen bij een van de volgende instanties:

- Landsverdediging
- Pensioendienst voor de Overheidssector
- Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid

De *voorrangkaart voor een zitplaats* en de *kaart kosteloze begeleider* kunnen gecombineerd worden met de reductiekaart om vaderlandslievende redenen.

1.2.1.3 TGV, Thalys en Eurostar

De TGV, de Thalys en de Eurostar hebben speciale seniorentarieven. Toch kan het zijn dat als u vroeg genoeg reserveert, de tarieven goedkoper zijn dan de seniorentarieven.

informatie

NMBS

- voor binnenlandse reizen: tel. 02 528 28 28
- voor TGV, Thalys, Eurostar en internationale treinen: tel. 070 79 79 79

1.2.2 Dienstverlening voor personen met beperkte mobiliteit

Personen met een beperkte mobiliteit reizen voordelig en kunnen daarenboven een beroep doen op een extra dienstverlening.

In de *Gids voor de reiziger met beperkte mobiliteit* vindt u een volledig overzicht.

U vindt die brochure in elk station en op de NMBS-website www.nmbs.be (Reizen in België/Praktische info/Reizigers met beperkte mobiliteit).

Om praktische redenen moet u de NMBS minstens 24 uur vóór uw vertrek informeren over uw vertrek- en aankomstuur, de gekozen reisweg (eventuele overstappen), de aard van uw handicap en welke assistentie u nodig hebt.

Om uw reis vlot te laten verlopen, doet u er goed aan om 15 minuten voor het vertrek aanwezig te zijn.

1.2.2.1 Voorrangkaart voor een zitplaats in de trein

Op vertoon van de kaart krijgt de reiziger voorrang bij het innemen van een zitplaats, in 1ste of in 2de klasse. De kaart kan aangevraagd worden in elk station of bij de NMBS, Directie Reizigers.

De aanvraag, gestaafd door een medisch attest, zal onderzocht worden door de medische dienst van de NMBS. Op dat medisch attest moeten de volgende gegevens vermeld worden:

- een verklaring dat u niet lang recht mag staan;
- de medische oorzaken van die toestand;
- de periode waarvoor de kaart wordt aangevraagd (voor een beperkte tijd, aan te geven bij de aanvraag, met een maximum van 5 jaar).

informatie

NMBS, Directie Reizigers

1.3 De Lijn

1.3.1 Omnipas

De Omnipas is een netabonnement voor personen van 25 tot en met 64 jaar (vanaf 65 jaar reist u gratis). Met een Omnipas mag u onbeperkt reizen met alle bussen en trams van De Lijn. De prijs van de Omnipas hangt af van de geldigheidsperiode (u kunt kiezen tussen één maand, drie maanden en een jaar) en van uw leeftijd.

Voor personen vanaf 60 jaar bestaat er een speciale *Omnipas 60+*.

Hiermee reizen 60- tot 64-jarigen tegen een goedkoper tarief dan de 25- tot 59-jarigen.

Personen met een leefloon en gelijkgestelden, kunnen voor een lagere prijs een Omnipas voor 12 maanden kopen. Hiervoor moeten ze wel beschikken over een attest dat uitgereikt wordt door het OCMW.

Ook ouderen die een inkomensgarantie voor ouderen (IGO) ontvangen, kunnen zo'n abonnement tegen verminderd tarief aanvragen. Zij moeten

beschikken over een attest dat afgeleverd wordt door de **Rijksdienst voor Pensioenen** (zie pensioendiensten).

Oorlogsinvaliden, oud-strijders en daarmee gelijkgestelden hebben recht op een gratis Omnipas voor een periode van 12 maanden.

informatie

- **Dienst Abonnementen van De Lijn in uw provincie** (zie Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn)
- **Lijnwinkel in uw buurt**

1.3.2 Gratis netabonnement voor 65-plussers - Omnipas 65+

Woont u in Vlaanderen, dan ontvangt u automatisch een gratis netabonnement van de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn zodra u de leeftijd van 65 jaar bereikt.

U krijgt ten laatste een week vóór uw 65ste verjaardag uw Omnipas 65+ toegestuurd. U hoeft daar zelf niets voor te doen.

Met de Omnipas 65+ rijdt u gratis met elke tram, bus, metro van De Lijn, de TEC (Wallonië) en de MIVB (Brussel). Als u houder bent van een Omnipas 65+, dan mag u gratis 4 kinderen van 6 tot en met 11 jaar meenemen. Om te reizen op het MIVB-net, hebt u een MOBIB-kaart nodig. Die kaart is de voorloper van de chipkaart die in de toekomst in heel België zal werken. Zonder die kaart kunt u in Brussel niet door de metrodeurtjes. De MOBIB-kaart wordt op vraag onmiddellijk aangemaakt in de BOOTIK-verkooppunten of vraagt u aan via BOOTIK online.

Bent u 65 jaar of ouder en ontving u nog geen Omnipas 65+, neem dan contact op met de **Dienst Abonnementen van De Lijn** in uw provincie.

1.3.3 Gratis netabonnement voor personen met een handicap

De Lijn geeft een gratis abonnement op het hele netwerk aan personen met een handicap:

- die ingeschreven zijn bij het **Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap** (zie Vlaamse overheid);
- die een tegemoetkoming krijgen van de **Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid** en die in Vlaanderen wonen.

De rechthebbenden moeten een aanvraag indienen bij de provinciale directie van De Lijn. Bij de aanvraag voegt u een attest van een van de hierboven vermelde instanties.

1.3.4 Belbus

In tegenstelling tot een gewone busdienst rijdt de belbus alleen op verzoek. De belbus heeft een aantal mogelijke haltes (aangeduid met een haltebord van De Lijn), maar rijdt niet volgens een vaste route of een vast dienstrooster. De belbus stopt alleen bij haltes die vooraf werden aangevraagd. De belbus is dus geen taxi die van deur tot deur rijdt. Als er geen aanvragen zijn binnengekomen, rijdt de belbus niet uit.

De belbus kan een rolstoel laden.

De tarieven en vervoerbewijzen van De Lijn gelden eveneens voor de belbus.

U moet de belbus minstens 2 uur vooraf telefonisch reserveren.

informatie

Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn

1.3.5 Personen met een visuele handicap

Personen met een visuele handicap mogen op vertoon van de *Nationale verminderingskaart op het openbaar vervoer* gratis reizen op het hele net van De Lijn. Zij mogen ook gratis een geleidehond meenemen.

De nationale verminderingskaart is met een speciaal formulier, te verkrijgen bij het gemeentebestuur, aan te vragen bij de **Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid** op de Dienst Attesten.

1.4 Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel (MIVB)

1.4.1 Abonnement van 60 tot en met 64 jaar

Wie tussen 60 en 65 jaar is, kan aan een verminderde prijs een MIVB-abonnement kopen. Dit abonnement biedt u één jaar of één maand lang onbeperkte toegang tot het hele MIVB-net.

De MOBIB-kaart vervangt de klassieke klantenkaart als de enige klantenkaart voor alle abonnementen (MIVB, MTB, ...). U kunt uw kaart bekomen

via de BOOTIK-verkooppunten in de belangrijkste metrostations (pasfoto meebrengen).

1.4.2 65+ abonnement

Als u 65 jaar of ouder bent en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gedomicileerd bent, dan stuurt de MIVB u automatisch alle informatie via de post. Als u deze brief niet ontvangen hebt, kunt u het abonnement bestellen via de BOOTIK online of in een van de BOOTIK-verkooppunten. Het is eveneens mogelijk de aanvraag door iemand anders te laten indienen.

Uw 65+ abonnement van de MIVB is ook geldig op de netten van TEC en De Lijn.

Als u 65 jaar of ouder bent en in het Vlaamse of Waalse Gewest gedomicileerd bent, moet u een MOBIB-kaart aanvragen om te kunnen blijven reizen op het MIVB-net. Dit kan via de BOOTIK online of via de BOOTIK-verkooppunten in de belangrijkste metrostations (pasfoto meebrengen).

1.4.3 Metrobegeleiding voor personen met beperkte mobiliteit

De MIVB biedt personen met een beperkte mobiliteit assistentie aan tijdens de metrorit. Het is telkens nodig vooraf een aanvraag in te dienen: maximaal één dag en minimum één uur vóór de aanvang van de reis.

informatie

Maatschappij voor het Intercommunale Vervoer te Brussel (MIVB)

1.4.4 RVV⁽⁶⁾ /OMNIO-abonnement

Voor mensen die recht hebben op het OMNIO-statuut of de verhoogde tegemoetkoming, maar ook oud-strijders of gelijkgestelden (personen ten laste inbegrepen) bestaat er een RVV/OMNIO-abonnement geldig op het net van de MIVB (behalve op het vak NATO-Brussels Airport van lijnen 12 en 21).

Dat abonnement is een korting op de verplaatsingen met de MIVB. Met een attest van het ziekenfonds kan dat abonnement aangekocht worden in de BOOTIK-verkooppunten. Er bestaan twee abonnementsformules: voor een maand of voor een jaar.

⁽⁶⁾ Rechthebbenden op de verhoogde (verzekerings) tegemoetkoming

1.4.5 S-abonnement

Dit gratis abonnement is bestemd voor personen die gedomicilieerd zijn in een van de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en die recht hebben op een leefloon of op een equivalent van het leefloon. Een origineel attest uitgereikt door het OCMW van uw gemeente is noodzakelijk voor het aanvragen van het abonnement.

Het S-abonnement is enkel geldig op het MIVB-net (behalve op het vak NATO-Brussels Airport van lijnen 12 en 21). Dit S-abonnement is verkrijgbaar in de BOOTIK-verkooppunten.

2. Vervoer van deur tot deur

Niet iedereen is in de mogelijkheid om gebruik te maken van het openbaar vervoer dat uitsluitend verplaatsingen van halte tot halte kan aanbieden. Gelukkig zijn er heel wat alternatieven met aanvullend vervoer van deur tot deur. Onder privévervoer verstaan we alle vervoer dat rijdt op verzoek en niet valt onder de term openbaar vervoer. Dergelijk vervoer wordt aangeboden door ziekenfondsen, Minder Mobielen Centrales, het Rode Kruis, het Vlaamse Kruis enzovoort.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen vervoer om medische redenen en vervoer om sociale redenen.

2.1 Vervoer om medische redenen

Indien u om medische redenen vervoer nodig hebt van en naar het ziekenhuis, een specialist, het revalidatiecentrum, de polikliniek of het hersteloord, dan kunt u een beroep doen op niet-dringend ziekenvervoer. De meeste ziekenfondsen hebben een eigen vervoerdienst of overeenkomsten met zelfstandige taxi- of vervoerdiensten. De sociale dienst van uw ziekenfonds geeft u meer uitleg hierover.

Voor niet-dringend ziekenvervoer naar het ziekenhuis, een behandeling met bestralingen, chemotherapie of een nierdialyse geldt een wettelijke regeling voor de terugbetaling, maar er zijn geen wettelijk vastgelegde tarieven.

Personen die behandeld worden met chemotherapie, radiotherapie of op consultatie gaan in het kader van die behandeling, krijgen hun ticket van het openbaar vervoer (2de klasse) terugbetaald. U moet in het ziekenhuis een attest aanvragen waarop alle data vermeld staan waarop u in het ziekenhuis aanwezig moest zijn. Met dat attest kunt u bij uw ziekenfonds een vergoeding aanvragen.

Bij personen die voor een nierdialyse naar het ziekenhuis moeten, maakt men een onderscheid tussen het gebruik van individueel vervoer en groepsvervoer. Individueel vervoer wordt terugbetaald op basis van de gangbare tarieven in tweede klasse als u gebruik maakt van het openbaar vervoer. Voor ander vervoer en groepsvervoer krijgt u een forfaitair bedrag per kilometer, begrensd tot een maximaal aantal kilometers. Dat maximale aantal kilometers is groter voor groepsvervoer dan voor individueel vervoer.

Om de vervoerovereenkomsten van uw ziekenfonds te kennen, neemt u het best contact op met de sociale dienst van het ziekenfonds.

Het Vlaamse Kruis, het Rode Kruis en sommige brandweerkorpsen hebben een eigen vervoerdienst die werkt met ambulanciers. Tussen deze organisaties zijn er grote verschillen in gebruiksvoorwaarden, tarieven en reglementeringen indien de verplaatsing geen dringend ziekenvervoer omvat. Informeer u vooraf zodat u bij de afrekening niet voor verrassingen komt te staan.

informatie

- ziekenfonds
- Het Vlaamse Kruis
- Rode Kruis - Vlaanderen
- Brussel: Sociaal Vervoer Brussel

2.2 Vervoer door vrijwilligers met eigen wagen

Het sociale vervoer, uitgevoerd door vrijwilligers met de eigen wagen, omvat een belangrijk aandeel in het aantal verplaatsingen aangepast vervoer. De Minder Mobielen Centrales zijn een initiatief van Taxistop, maar worden ingericht door OCMW's, gemeenten of privé-instanties. Gebruikers moeten zich lid maken van de Minder Mobielen Centrale in de gemeente. Met de bijdrage wordt een verzekering voor burgerlijke aansprakelijkheid afgesloten. Daarbovenop betaalt u een vast bedrag per kilometer voor de verzekering en onkostenvergoeding van de bestuurder.

informatie

- OCMW
- lokaal dienstencentrum
- Taxistop

2.3 Diensten aangepast vervoer (DAV)

In Vlaanderen zijn 14 Diensten Aangepast Vervoer erkend door Gelijke Kansen in Vlaanderen. Ze werken samen in een koepelverband onder de naam Overleg van Diensten voor Aangepast Vervoer (ODAV). Een DAV gaat uit van de individuele vervoersvraag voor mensen met een handicap en ouderen met een mobiliteitsprobleem. Het vervoer verloopt niet via vaste trajecten en uren, zoals het openbaar vervoer, maar steeds op aanvraag van de individuele gebruiker, en van deur tot deur.

informatie

Overleg van Diensten voor Aangepast Vervoer (ODAV)

2.4 Taxi's

Nog al te vaak denken mensen dat het nemen van een taxi duurder is dan het rijden met de eigen wagen. Maar als u jaarlijks minder dan 10 000 km aflegt, is het voordeliger om gebruik te maken van het openbaar vervoer of een taxi. Wie op regelmatige tijdstippen een taxi neemt, kan bij het taxibedrijf eventueel een speciale prijs bedingen.

In sommige gemeenten of provincies kunnen ouderen met taxicheques aan een verminderde prijs met de taxi rijden. Per jaar kunnen ze een aantal cheques krijgen als aan bepaalde voorwaarden voldaan wordt.

informatie

gemeentebestuur

Ook **dienstencheques** (gefinancierd door de federale overheid) kunnen door de taxisector en de aanbieders van verhuur van voertuigen met bestuurder worden ingezet voor de organisatie van aangepast vervoer.

2.5 Minibus

De MIVB heeft een extra dienst voor het vervoer van personen met een handicap: de Minibus. De Minibus rijdt op verzoek, volgens een deur-aan-deur-principe. De Minibus kan gebruikt worden door reizigers met een handicap, personen met een visuele handicap of mensen met een bewegingsbeperking.

Om gebruik te maken van deze dienst moet u in het bezit zijn van een *nationale verminderskaart op het gemeenschappelijk vervoer*, afgeleverd door de **Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid**, of een kaart van *Kosteloze begeleider*, afgeleverd door de **NMBS**.

De reservatie moet twee dagen vooraf gebeuren bij de **Dienst Minibussen van de MIVB**.

2.6 Autodelen

Cambio is een organisatie die zelf auto's plaatst op gereserveerde parkings in een gemeente. Dat gebeurt enkel in samenwerking met de gemeente, zeker in de opstartfase. Als individu sluit u bij Cambio aan en kiest u een formule in functie van het gewenste gebruik en type wagen. Een lid kan gebruik maken van Cambio-wagens in heel Vlaanderen. Het is een zeer interessante formule voor wie met het openbaar vervoer reist en voor- of na-transport wil doen met de wagen. Het gebruik van de wagen moet steeds vooraf gereserveerd worden. Dat kan tot vrij kort voor het vertrek indien een wagen vrij is. Goed om weten is dat u ook een einduur moet opgeven bij de reservatie.

informatie

Cambio - www.cambio.be

Autodelen vertrekt vanuit een ander concept. Hier wordt de persoonlijke wagen van een gezin gedeeld met meerdere gezinnen. De afspraken en de onkosten worden onderling geregeld. **Autopia** is de organisatie die hierbij bemiddelt en voorbeeldafspraken uitwisselt.

informatie

Vlaams steunpunt voor particulier autodelen - www.autodelen.net

3. Autorijden

Het autorijden wordt vaak geassocieerd met vrijheid en onafhankelijkheid. Voor veel ouderen is de auto een belangrijke vorm van mobiliteit. Bij het ouder worden kunnen ouderen geconfronteerd worden met bepaalde functiebeperkingen (bijvoorbeeld minder goed zien). Deze functiestoornissen hoeven echter niet automatisch tot onveilig verkeersgedrag te leiden. Bovendien zijn veel ouderen zich bewust van hun verminderde mogelijkheden en passen ze hun rijgedrag daaraan aan.

Wilt u als oudere meer informatie over gewijzigde verkeerssituaties en -regels, dan kunt u bij bepaalde organisaties terecht die rijopleidingen aanbieden, gaande van defensief autorijden tot uitleg over het nieuwe verkeersreglement. Dergelijke opleidingen zorgen ervoor dat oudere bestuurders zich een veiliger rijgedrag aanmeten en gevaarlijke rijsituaties vermijden.

Verzekeringsinstellingen sturen personen vanaf een leeftijd van 75 jaar steeds vaker door om hun rijvaardigheid te laten testen. Er is maar één wettelijk erkende instantie die de rijvaardigheid mag bepalen: het Centrum voor Rijgeschiktheid en Voertuigaanpassing (CARA). Het CARA, een afdeling van het Belgisch Instituut voor VerkeersVeiligheid (BIVV), heeft het recht om een rijbewijs te laten beperken in gebruik, waardoor bijvoorbeeld het rijbewijs alleen geldig is in een bepaalde straal rond de woning of waardoor de geteste persoon alleen met een auto met automatische versnellingsbak mag rijden. Die beperkingen geven oudere bestuurders de mogelijkheid om te blijven autorijden, zij het binnen bepaalde grenzen.

informatie

- **Belgisch Instituut voor VerkeersVeiligheid (BIVV)**
- **Centrum voor Rijgeschiktheid en Voertuigaanpassing (CARA)**

3.1 Parkeerkaart voor personen met een handicap

U hebt recht op een parkeerkaart als u officieel bent erkend als invalide of als persoon met een handicap. Indien deze erkenning nog niet gebeurd is, kunt u de kaart reeds aanvragen. U zal dan wel u een medisch onderzoek moeten ondergaan om na te gaan of u er recht op hebt. De parkeerkaart geeft het recht om te parkeren op plaatsen die voor minder mobiele personen bestemd zijn. De kaart laat tevens toe dat u onbeperkt parkeert binnen de blauwe zone. In sommige gemeenten is parkeren voor de houders van deze parkeerkaart gratis. Het gebruik van de kaart is strikt persoonlijk en is alleen geldig als de houder zelf het voertuig bestuurt of als hij ermee vervoerd wordt.

aanvraag

gemeentebestuur

3.2 Vrijstelling veiligheidsgordel

U kunt als autobestuurder of passagier met een handicap vrijgesteld worden van het dragen van een autogordel. Dit geldt zowel voorin als achterin de wagen.

U moet de vrijstelling aanvragen bij de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer op basis van een doktersattest. Er is een speciaal aanvraagformulier te verkrijgen op de sociale dienst van de gemeente.

informatie

Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer
Directie Verkeersveiligheid
(zie federale overheidsdiensten)